

M.p., sobota, 21 października 1944 r.

Nr 220

Nowe pretensje komitetu lubelskiego: "RZĄD POLSKI ORGANIZUJE TERROR NA WYZWOLONYCH TERENACH"

M.p., 20.X. Radio brytyjskie podało dziś wieczorem: W Lublinie odbyło się w środę zebranie organizacji, reprezentowanych w "komitecie wyzwolenia narodowego". Uchwalono rezolucję, krytykującą ostro premiera Niskołajczyka i rząd polski. Organizacje, na leżące do komitetu, utrzymują, że premier Niskołajczyk i rząd polski organizują akty terroru na "oswobodzonych" terenach. Rezolucja domaga się publicznego oświadczenia w tej sprawie premiera rządu polskiego, twierdząc, że oświadczenie to stanowi warunek dalszych rokowań. (Z wiadomości powyższej wynika jeden bezsporny fakt: "Komitet wyzwolenia narodowego" wbrew zapewnieniom o "entuzjazmie" ludności polskiej, musi mieć poważne kłopoty na terenach, okupowanych przez wojska sowieckie. Już przy okazji usunięcia Witosa dowiedzieliśmy się o "sabotażach, dokonanych przez elementy sanacyjne, które przeniknęły do urzędów zionskich". Słowo "terror" oznaczać ma najwidoczniej akty samoobrony ludności przed "oswobodzicielami" z czerwonej armii i "komitetu wyzwolenia". Wiadomości, nadchodzące z terenów, okupowanych przez Rosjan - aresztowania i wywożenia - uzasadniałyby fakty takiej samoobrony. Przep. red.)

LAVAL SKAZANY NA ŚMIERĆ

Paryż, 20.X. Sąd w Marsylii wyrokien zaoznaczając na karę śmierci Pierre Laval, premiera rządu Vichy, za współpracę z Niemcami. Wyrok wykonany zostanie po wojnie, kiedy Sprzymierzeni przystąpią do ukarania zbrodniarzy wojennych.

Niemcy stracili w ciągu dnia : AKWIZGRAN - BELGRAD - DEBRECZYN - DUBROWNIK

M.p., 20.X. Dzisiejsze depesze wieczorne przyniosły wiadomości o utracie przez Niemców szeregu kluczowych pozycji na wszystkich niemal odcinkach frontu. Oto szczegóły:

Londyn, 20.X. Korespondenci prasowi donoszą, że I armia amerykańska opanowała całkowicie Akwizgran. Wśród ruin miasta wzięto do niewoli 9 tys. Niemców. Straty

amerykańskie są małe. Niemcy bronią się na niewielkiej przestrzeni poza miastem.

Moskwa, 20.X. Wieczorem ogłoszono, że połączone siły sowieckie i jugosłowiańskie zdobyły Belgrad. Jednocześnie podano wiadomość o zdobyciu przez wojska sowieckie Debreczyna, jednego z największych miast Węgier.

Kair, 20.X. Kwatera główna Tity ogłosiła dzisiaj, że wojska jugosłowiańskie zdobyły Dubrownik (Raguzę) na wybrzeżu dalmatyńskim. Garnizon niemiecki wycięty został w pień. Ogłoszono jednocześnie, że artyleria jugosłowiańska ostrzeliwała ogniem ciężkich dział Zagrzeb, stolicę Chorwacji.

NOWA OFENSYWA NA PÓŁNOC OD ANTWERPII

Kwatera główna gen. Eisenhowera, 20.X. Dziś o świcie wojska brytyjskie i kanadyjskie rozpoczęły nową ofensywę na północ od Antwerpii. Natarcie kieruje się na węzeł kolejowy Bergen-op-Zoon, stanowiący główny punkt zapleczenia dla wojsk niemieckich na północnym brzegu Skaldy. Oddziały kanadyjskie nacierają wzdłuż linii kolejowej z Antwerpii do Rozendaal, Brytyjczycy zaś posuwają się naprzód na prawym skrzydle z rejonu Brocht. Ofensywa rozpoczęła się bez przygotowania artyleryjskiego i bombardowania z powietrza. Dopiero w chwili rozpoczęcia natarcia myśliwce sojusznicy, strzelające pociskami rakietowymi, zaatakowały stanowiska nieprzyjacielskie. Niemcy zostali zupełnie zaskoczeni natarciem. Wieczorne depesze podają, że pierwsze godziny ofensywy przyniosły Sprzymierzonym poważne sukcesy terenowe. Na południe od Skaldy Kanadyjczycy wywalczyli sobie drogę do fortów miasta portowego Breskens.

Londyn, 20.X. Druga armia brytyjska, rozszerzając swój klin w Holandii w kierunku Mozy, znajduje się w odległości 10 km od miasta Venlo, leżącego na granicy niemieckoholenderskiej.

Londyn, 20.X. Oddziały I armii francuskiej zdobyły miasto Ventron (40 km na północ od Belfortu) i znajdują się o 4 km od Alzacji. Dalej na północ Amerykanie podjęli nowe uderzenie na lotz.

=====
SZCZEGÓŁY INWAZJI AMERYKAŃSKIEJ NA FILIPINY podajemy na stronie 2

Operacja o doniosłym znaczeniu strategicznym
WIELKIE SIŁY AMERYKAŃSKIE WYLĄDOWAŁY NA FILIPINACH

Nowy Jork, 20.X. Wiadomość o inwazji sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych na Filipiny, podana wczoraj przez źródła japońskie, potwierdzona dziś została oficjalnie w Waszyngtonie. Prezydent Roosevelt zakomunikował przedstawicielom prasy, że wojska amerykańskie, dowodzone osobiście przez gen. MacArthura, wylądowały na wyspie Leyte, w środkowej części archipelagu filipińskiego. Lądowanie, poprzedzone ciężkim bombardowaniem z powietrza, przeprowadzone zostało kosztem minimalnych strat w ludziach. Amerykanie nie stracili ani jednego okrętu. Działania rozwijają się zgodnie z planem. Kolumny czołgów amerykańskich posuwają się z ustanowionych przyczółków w głąb wyspy. Po odcytaniu powyższych wiadomości, zawartych w depeszy gen. MacArthura, prezydent Roosevelt stwierdził n. in., że Stany Zjednoczone dotrzymują obecnie słowa, danego narodowi filipińskiemu, że zostanie on oswobodzony. Kiedy przed 2 1/2 lata wojska nasze opuszczały Filipiny po 5 miesiącach i 25 dniach ciężkich walk, obiecaliśmy, że powrócimy i uwolnimy Filipiny. Spełniamy dziś to przyrzeczenie - mówił Roosevelt - obezwładnimy Czarnego Smoka, i powstanie niezależne państwo filipińskie.

Londyn, 20.X. Gen. MacArthur zainstalował już swą kwaterę główną na Filipinach. Wraz z wojskami amerykańskimi wylądowali na Filipinach członkowie rządu filipińskiego. Opór Japończyków na lądzie jest dość słaby - koncentruje się on głównie w porcie Tacloban.

Nowy Jork, 20.X. Gen. MacArthur ocenia, że na Filipinach znajduje się około 200 tys. żołnierzy japońskich. Działania obecne, których pierwszym celem strategicznym jest opanowanie wyspy Mindanao, posiadają doniosłe znaczenie strategiczne. Grożą one nie tylko przepełnieniem sił japońskich na Filipinach, ale również odcięciem garnizonów japońskich na południowych Filipinach, w Indiach Holenderskich i na Malajach od baz zaopatrzeniowych w Japonii. Powodzenie tych operacji posiadałoby również znaczenie dla frontu burmańskiego, który może być zaopatrywany prawie wyłącznie drogą morską via Singapur. Zrealizowanie planów gen. MacArthura oznacza odcięcie pół miliona żołnierzy japońskich.

CESENA ZDOBYTA

Rzym, 20.X. Wojska VIII armii brytyjskiej zdobyły Cesenę, węzeł kolejowy na drodze Rimini-Bologna. Na środkowym odcinku frontu od działki V armii, tocząc ciężkie walki z Niemcami, posuwają się naprzód i dotarły na odległość 13 km od Bolonii.

TEBY ZAJĘTE

Rzym, 20.X. Wysunięte oddziały brytyjskie wtroczyły do Tob. W środk. Grecji Niemcy wycofują się szybko.

ROZRUCHY NA SICYLII

Rzym, 20.X. W Palermo doszło wczoraj do krwawych rozruchów, wywołanych przez elementy separatystyczne, dążące do oderwania wyspy od Włoch. Tłum zaatakował wojsko, które odpowiedziało ogniem. Zabito 19 osób, 105 odniosło rany.

30 KM W GŁĘB PRUS

Berlin, 20.X. Radio niemieckie podało dziś, że wojska sowieckie wdarły się na 30 km w głąb Prus Wschodnich. W jednym tylko punkcie przekroczyło granicę Prus 800 czołgów.

NA WĘGRZECH

Ankara, 20.X. W Budapeszcie rząd faszystowski ogłosił, że za posiadanie broni i rozsiowanie pogłosek, mogących budzić niepokój publiczny, wymierzona będzie kara śmierci. Przywrócono wszystkie ustawy antyżydowskie i ogłoszono, że w razie ataków lotniczych na Węgry stosowane będą wobec Żydów surowe represje.

WIECZORNE DEPRESZE W SIERÓCIE

- Radio szwedzkie podaje, że grupa członków parlamentu brytyjskiego uda się w najbliższym czasie z wizytą do Moskwy.
- W Londynie ogłoszono, że dotychczasowe wydatki W. Brytanii na cele wojenne wyniosły 24 miliardy funtów.
- Od chwili rozpoczęcia inwazji na zachodzie Niemcy stracili - według obliczeń Aliantów - 118 generałów za

bitych i wziętych do niewoli, natomiast sami Niemcy podają liczbę 138 generałów.
- Nocy piątkowej 1000 bombowców brytyjskich bombardowało Stuttgart, Norymbergę i inne obiekty w zachodnich Niemczech.
- W Alwizgranie znaleziono album, zawierający fotografie 64 najwybitniejszych miejscowych działaczy hitlerowskich, co ułatwi Sprzymierzonym ujęcie ich.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Londyn, 20.X. Gen. MacArthur wygłosił przemówienie radiowe ze swej kwatery głównej na Filipinach, wzywając mieszkańców wysp do powstania przeciwko Japończykom. Prezydent Filipin znajduje się w kwaterze gen. MacArthura.

P O Z A M K N I Ę C I U N U M E R U (godz. 1.30 w nocy)

Radiostacja śródziemnomorska zjednoczonych narodów podała: Premier Mikojajewski zamierza powrócić z Moskwy do Londynu, aby omówić z członkami rządu sprawę konstytucji z 1935 r. Następnie premier pragnie powrócić do Moskwy dla kontynuowania rozmów. (Nocna audycja BBC w języku polskim nie powtórzyła tej wiadomości. Ze swej strony podkreślamy, że zwrot o "naradach z członkami rządu na temat konstytucji" wydaje nam się wręcz niezrozumiały. Przep. red.).